

«ЕКСПЕДИЦІЯ» ВГЛИБ КУЛЬТУРИ

СС.07

Що нам дає безпосереднє пізнання певної культури

ВИХОВНА МЕТА: усвідомлення важливості культурної інтеграції, поваги до національних меншин та необхідності правової рівності представників різних культурних груп.

15-17 років

ФОРМИ ТА МЕТОДИ: молодіжна пошукова експедиція, спостереження, опитування, інтерв'ю, вивчення результатів діяльності, позакласна та позашкільна діяльність.

1 день

КЛЮЧОВІ СЛОВА: культура, етнос, релігія, традиції, звичаї.

ТРИВАЛІСТЬ: один день або більше часу, якщо такий вид діяльності проводиться у форматі літнього відпочинкового табору.

Де б ми не проживали, повсюди нас оточує культурне розмаїття. Поруч з нами можуть мешкати представники інших етносів, релігій, носії різних мов, люди з різним кольором шкіри, різного віку, статті, соціального походження тощо. Досить часто представники різних культур є нашими сусідами, але зазвичай вони проживають чи працюють в одному компактному місці. Як вони живуть, якими є особливості їхнього побуту, традицій, звичаїв ми можемо дізнатись з Інтернету або ЗМІ. Але найповніше уявлення сформується тоді, коли ми особисто відвідаємо їх, поспілкуємось безпосередньо.

1 ЕТАП. Обговорення та вибір культурної групи, яку могли би відвідати учні. Школярі, користуючись методикою роботи з «полікультурною картою місцевості», визначають різні потенційні культурні групи, куди змогла б вирушити експедиція. Це можуть бути:

- місця компактного проживання певних етнічних меншин чи груп;
- храми, святі місця, кладовища певних релігійних конфесій;
- місця проживання чи роботи сучасних іммігрантів в Україні (наприклад, ринки).

2 ЕТАП. Підготовка до візиту. Після того як школярі визначилися із потенційним об'єктом візиту (бажано обирати 2 варіанти, головний та запасний), розпочинається підготовка до проведення експедиції. На великому аркуші паперу вчитель разом з групою учнів складає список різних аспектів певної культури: традиції, вірування, мова, національні свята, поширені ремесла, національні страви, музика і музичні інструменти, особливості виховання дітей тощо. Учні отримують випереджувальне завдання зібрати інформацію про цю культурну групу використовуючи ЗМІ, Інтернет, бібліотечні матеріали, опитуючи батьків, знайомих, сусідів.

Школярів при підготовці та у ході експедиції бажано об'єднати у групи по 4-5 осіб, кожна з яких відповідала б за певну частину роботи.

Вчитель самостійно чи разом з батьками (також це можуть бути старші учні-активісти) налагоджує контакт із певною культурною групою людей, домовляється про можливий час візиту, орієнтовну тематику завдань для учнів. Тоді ж вирішуються усі організаційні питання: узгодження такої форми роботи з адміністрацією школи, організація безпеки школярів під час проведення експедиції, за потреби вирішуються питання транспортування дітей, харчування, можливих подарунків для приймаючої сторони, тощо.

3 ЕТАП. **Експедиція вглиб культури.** Специфіка проведення цього етапу залежить від особливостей певної культурної групи, віку та підготовки дітей, їхньої кількості, часових та організаційних можливостей.

Головними методами контакту із визначеною культурною групою мали би бути: інтерв'ю, бесіда, фото- та відеозйомка, вивчення культурних артефактів, знайомство з традиційною кухнею, дослідження історичних джерел тощо.

Важливо, щоб експедиція прийшла в гості не з порожніми руками. Це могли би бути власноруч підготовлені учнями малюнки, книги, макраме, вишивки з символами власної культури.

4 ЕТАП. **Рефлексія.** Після закінчення експедиції доцільно організувати обговорення, під час якого учні матимуть змогу оцінити роботу експедиції загалом, внесокожної групи та кожного учасника в загальну справу, порівняти змістові складові дослідженії культури з власною.

Обмірковуючи досвід, набутий у ході експедиції «вглиб культури», учні можуть відповісти на такі запитання:

- Що нового ми дізналися про досліджену культуру?
- Чого ми навчилися?
- Яких умінь і навиків ми набули?
- Які переваги мало безпосереднє спілкування з представниками дослідженої культури?
- З якими проблемами зіткнулись при підготовці до експедиції і під час її проведення?
- Що вдалося найкраще?
- Що б можна було зробити інакше?

Коментарі: Якщо така експедиція проводиться у форматі літнього відпочинкового табору, бажано залучити до неї представників культур, котрих буде відвідувати молодіжна культурна експедиція.

Джерело: Адаптовано за: *Expedition inside culture [Electronic Resource]*. – Available from: www.expedition.org.pl